

כרטיס מידע בטיחות בפורים

זהירות והנחיות בטיחות - מסמני לייזר והסכנות הטמונות בהם

בחג הפורים משלבים לעתים תלמידים בתחפושותיהם מוצרים שונים העושים שימוש במסמני לייזר (לדוגמה ברובים, חץ וקשת, חרבות או משחקים ייעודיים עם לייזר). מסמני לייזר בעלי דרגות קרינה שונות הינם בעלי פוטנציאל לנזק בלתי הפיך לעיניים. **כרטיס זה נועד להגביר את המודעות לנזקים העלולים לנבוע מצעצועים מסוג זה.**

הסיכונים

- כאשר מסמן הלייזר מכוון ישירות לעין, קרן הלייזר החודרת מתמקדת ברשתית. הנזקים העיקריים כוללים הופעת דימומים, בצקות, הצטלקויות, ואף הופעת חורים ברשתית. הסכנה השכיחה ביותר בשימוש במסמני לייזר היא "עיוורון בוהק", תופעה שבה העין מסונוורת, מה שגורם לטשטוש ראייה שיכול להימשך דקות ארוכות.
- חלק מהנזקים הם בלתי הפיכים וגורמים לירידה בראיה ואף לעיוורון. בחשיפה קצרה מאוד הנזק הנגרם יכול להיות זמני וחולף, אולם חשיפה ארוכה יותר יכולה להביא לנזק מרכזי קבוע בראייה.
- הסיכוי לנזק משמעותי בעין רב יותר בילדים מאשר במבוגרים.

בדיקות ופיקוח על המוצר

עפ"י הוראות צו יבוא חופשי, מסמני לייזר בפני עצמם או כאלה המשולבים במוצר אחר (כמו עט) מחויבים באישור מכון התקנים, אשר בודק כי הם עומדים בהוראות נוהל משרד הכלכלה בעניין יבוא מסמני לייזר. מסמני לייזר הנמכרים כצעצועים נבדקים לת"י 562 בטיחות צעצועים, ורק לייזר רמה 1 מאושר לשיווק.

המצב בשטח: מוצרים רבים הנמצאים בשוק אינם מפוקחים

- אין פיקוח על יבוא אישי (רכישה באינטרנט): מוצר המיובא אישית אינו עובר בקרה של מכון התקנים.
- מסמני לייזר רבים מוכרים לארץ ואין עליהם אין כל פיקוח - מה שנקנה כצעצוע תמים עשוי להתגלות כסכנה ממשית לבריאות עיני הילדים, מבלי שההורים מודעים לסכנות הטמונות בצעצוע.
- מרבית הצעצועים משולבי הלייזר אינם עומדים בתקן ונפסלים לשימוש על-ידי מכון התקנים.
- זליגת מוצרים מקצועיים לשוק - מסמני לייזר בדרגות קרינה בינוניות מותרים לשיווק בחנויות לצרכי בניין בלבד, אך אין פיקוח על הצרכנים, ובפועל כל אחד יכול לרכוש מסמן שכזה.

הנחיות בטיחות לבתי הספר

חל איסור על הכנסת מסמני לייזר מכל סוג שהוא לבתי הספר, לאור הימצאות של מסמני לייזר מסוכנים בשוק, המשולבים בצעצועים או בכלים מקצועיים. על המנהלים להודיע זאת למורים ולתלמידים, ולדאוג להעלות את מודעות ההורים לסכנות הטמונות במוצרים אלו.

השמחה בפורים היא מצווה גדולה, אך ההכנה הבטוחה לחג והגברת המודעות לסיכונים הן בעלות אופי חינוכי לתודעה והבנה מעמיקה של התנהגות בטוחה.